

Diversitat de **BiDes**

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

PROJECTE eRECURSOS: ANÀLISI DE L'ÚS I COST DELS RECURSOS ELECTRÒNICS A ESADE

Josep Soler Teixidor

Fundació ESADE. Servei d'Informació i Coneixement-Biblioteca

Av. Pedralbes 60-62, 08034 Barcelona

Tel. 932 806 162

<http://www.esade.edu/library>

josep.soler@esade.edu

Resum:

El Servei d'Informació i Coneixement d'ESADE va iniciar l'any 2014 un projecte per millorar el coneixement que tenia la institució sobre l'ús i el cost dels recursos electrònics subscrits, i fomentar-ne la seva utilització. S'exposen els diversos factors que van desencadenar el projecte i es presenta el pla d'acció que es va seguir. Després de tres cursos acadèmics s'han completat les principals línies de treball fixades inicialment, amb resultats tangibles, tot i que queden encara alguns aspectes de millora. El principal benefici obtingut és haver transformat el que inicialment es podia percebre com una amenaça, en un autèntic projecte de millora que ha potenciat la imatge interna del servei com a facilitador de la presa de decisions a la institució.

Resumen:

El Servicio de Información y Conocimiento de ESADE inició el año 2014 un proyecto para mejorar el conocimiento que tenía la institución sobre el uso y el coste de los recursos electrónicos suscritos, y fomentar su utilización. Se exponen los diferentes factores que desencadenaron el proyecto y se presenta el plan de acción que se siguió. Después de tres cursos académicos se han completado las principales líneas de trabajo fijadas inicialmente, con resultados tangibles, aunque aún quedan algunos aspectos de mejora. El principal beneficio obtenido es haber transformado lo que inicialmente se podía percibir como una amenaza, en un auténtico proyecto de mejora que ha potenciado la imagen interna del servicio como un facilitador en la toma de decisiones de la institución.

Abstract:

The ESADE Information & Knowledge Service started in 2014 a project to improve the institution's knowledge about the use and cost of its electronic resources and to encourage their use. The various factors triggered by the project and the resulting action plan are presented. After three academic years, the main lines of work established at the outset have been completed, with tangible results, although there are still some areas for improvement. The main benefit has been the transformation of something that could initially

have been perceived as a threat into an authentic improvement project that has enhanced the service's internal image as a facilitator of decision-making at the institution.

Paraules clau: recursos electrònics, biblioteca universitària, anàlisi d'ús, anàlisi de cost, projectes de millora, escola de negocis, ESADE.

Palabras clave: recursos electrónicos, biblioteca universitaria, análisis de uso, análisis de coste, proyectos de mejora, escuela de negocios, ESADE.

Keywords: electronic resources, university library, usage analysis, cost analysis, improvement projects, business school, ESADE.

1. Introducció

ESADE és una institució acadèmica amb vocació global que es dedica a educar i a investigar en els àmbits del *management* i del dret. Compta amb campus a Barcelona, Sant Cugat i Madrid i s'estructura en tres àrees formatives: la *Business School*, la *Law School* i *Executive Education*. Cada curs, més de 9.000 alumnes participen en els programes de formació d'ESADE (*MBA*, *Executive Education*, graus i màsters universitaris en direcció d'empreses i dret), que amb els anys s'ha refermat com un actor de rellevància internacional en l'àmbit de les escoles de negocis. Així ho confirmen les posicions obtingudes als rànquings i la gran varietat de nacionalitats que conviuen a les aules, com també el nombre creixent d'antics alumnes que desenvolupen una carrera internacional. Des de 1995, ESADE forma part de la Universitat Ramon Llull.

El Servei d'Informació i Coneixement (SIC) contribueix al desenvolupament de l'aprenentatge, la docència i la recerca de la comunitat d'ESADE facilitant els recursos i serveis d'informació més adequats a les seves necessitats. El SIC és el responsable de gestionar les biblioteques d'ESADE als campus de Barcelona i Sant Cugat, així com el seus fons documentals i la col·lecció de recursos digitals.

La col·lecció de recursos digitals que els professors, estudiants i personal d'administració i serveis d'ESADE tenen a la seva disposició està formada actualment per 34 recursos electrònics que donen accés, entre d'altres continguts, a: 90.000 informes d'empreses nacionals i internacionals, 17.000 estudis de mercat de sectors industrials i de consum de més de 200 àrees geogràfiques, informes de països, informes d'hàbits i tendències de consum, dades financeres de més de 50 milions d'empreses, sèries històriques, dades de

fusions i adquisicions, premsa econòmica nacional i internacional, estadístiques, legislació, jurisprudència i més de 13.500 revistes acadèmiques de *management* i dret.

Aquesta comunicació presenta el Projecte eRecursos, desenvolupat des del SIC durant els darrers 3 cursos, amb l'objectiu de millorar el coneixement de la institució sobre el nivell d'ús i el cost dels recursos electrònics subscrits, i fomentar-ne la seva utilització.

2. Orígen del projecte

2.1 Quan només es recollien dades d'ús dels proveïdors

Fins al moment de posar en marxa el Projecte eRecursos, el SIC sempre havia basat la recopilació de dades d'ús dels recursos electrònics en la informació proporcionada pels proveïdors dels mateixos. Això, però, tenia certs inconvenients:

- La **diversitat** de dades facilitades pels proveïdors (sessions, visites, *hits*, descàrregues, cerques, *content views*, *web queries*,...) sovint dificulta la possibilitat de realitzar comparacions entre recursos de forma consistent¹.
- La **no disponibilitat instantània** de les dades. De la mateixa manera que hi ha proveïdors de recursos que faciliten l'accés a les seves plataformes perquè la biblioteca es pugui descarregar de forma autònoma les dades d'ús, d'altres en canvi, no faciliten aquest servei i, o bé són ells que periòdicament les envien per correu electrònic, o bé és la biblioteca que les ha de reclamar perquè aquests no són proactius.
- La **caducitat** de les dades. Es donen casos en què els proveïdors, tot i oferir les dades a través de la seva plataforma, aquestes només hi són disponibles per períodes determinats que van vencent.
- I fonamentalment, el principal inconvenient de treballar exclusivament amb dades d'ús facilitades pels proveïdors és que aquests sovint ofereixen informació sobre el "què" –continguts consultats, cerques realitzades, ítems descarregats, pàgines

¹A excepció dels recursos que segueixen l'estàndar internacional "Counter", especialment editors, agregadors i plataformes de revistes electròniques <<https://www.projectcounter.org>>.

vistes...– però rarament poden oferir informació sobre el “qui”² –entenent aquest “qui” com el perfil d’usuari que ha accedit a la plataforma.

Un cop recopilades, aquestes dades sobre el nivell d’ús dels recursos poques vegades transcendien més enllà del SIC, i quan ho feien, era sovint de forma agregada per ser incorporades a la memòria anual d’ESADE.

2.2 Quan arriben les restriccions pressupostàries

Durant els cursos 2012-13 i 2013-14, la contracció de la demanda en el sector de la formació superior resultat de la crisi econòmica es va traduir en restriccions pressupostàries a la institució. Aquestes restriccions, sumades a determinats increments de preu d’alguns proveïdors de recursos van acabar tenint un impacte en el pressupost de subscripcions en forma de cancel·lacions.

La primera mesura que es va adoptar per **reduir despesa** i impactar el mínim possible en els recursos electrònics (a l’espera de treballar per tenir més informació sobre el nivell d’ús real dels mateixos), va consistir en la cancel·lació de totes les subscripcions de revistes en paper (més de 90 títols) que també comptaven amb subscripció electrònica.

No obstant, s’anticipava que aquesta mesura no seria suficient i es posava de manifest la necessitat urgent de disposar de dades d’ús dels recursos amb un major nivell de detall, així com poder-les creuar amb dades de costos i poder-les segmentar per perfils d’usuaris.

Aquesta segmentació per perfils d’usuaris, no només serviria per enfocar i potenciar les accions de difusió dels recursos, sinó sobretot, per valorar possibles canvis interns en la imputació de les despeses. Això permetria implicar a d’altres agents interns en la sostenibilitat de les subscripcions, especialment aquells que n’havien de ser els teòrics usuaris.

²Podem trobar recursos en què els usuaris s’hi han de registrar específicament i identificar el seu perfil (professor, investigador, estudiant de màster, doctorand...) el primer cop que hi accedeixen. Resultat d’això poden oferir estadístiques segmentades per perfils. Per exemple, la plataforma Wharton Research Data Services <<https://wrds-web.wharton.upenn.edu/wrds/>>.

2.3 Quan es coneix la visió de professors i investigadors

En paral·lel, un altre punt feble que el SIC tenia identificat en relació al catàleg de recursos electrònics, i que anava més enllà del factor econòmic, era la insatisfacció per part d'alguns professors i investigadors amb els recursos disponibles.

Aquesta era una de les conclusions que es va extreure dels resultats d'una **enquesta** enviada a professorat, investigadors i personal d'administració i serveis el curs 2012-13.

Els resultats de l'enquesta es van complementar amb trobades posteriors amb diferents grups de professors i es va constatar que aquesta insatisfacció tenia diferents motius. En primer lloc, perquè alguns trobaven a faltar recursos de les seves especialitats; d'altra banda, la insatisfacció també provenia de la comparació que ells mateixos feien amb els recursos d'altres escoles de negocis. I derivat d'això, un motiu més preocupant era el poc coneixement que tenien dels recursos que realment estaven disponibles a ESADE, i que no n'eren conscients.

3. Objectius del projecte

Tenint en compte el context exposat al punt anterior, el SIC va posar en marxa a principis de 2014 el "Projecte eRecursos" amb l'objectiu principal de millorar el coneixement intern sobre el catàleg de recursos disponibles, sobre el nivell d'ús i sobre els costos econòmics que suposava, i fomentar-ne la seva utilització.

Per fer-lo realitat i donar resposta als àmbits de millora identificats, es va definir un pla d'acció basat en quatre línies de treball:

- L1:** Analitzar i comparar el catàleg de recursos electrònics amb el d'altres institucions
- L2:** Crear un model d'anàlisi de les dades d'ús dels recursos electrònics
- L3:** Definir un nou model de govern dels recursos electrònics
- L4:** Incrementar la visibilitat, l'ús i la rendibilitat dels recursos electrònics

4. Pla d'acció

4.1 L1: Analitzar i comparar el catàleg de recursos electrònics amb el d'altres institucions

L'objectiu d'aquest eix era tenir una foto objectiva que permetés comparar el catàleg de recursos electrònics amb el d'altres institucions similars. Això donaria més elements per confirmar o desmentir les percepcions dels professors recollides a l'enquesta.

Es va dur a terme un benchmarking que va consistir, per aquest ordre, en:

1. Classificar els recursos electrònics d'ESADE en cinc grans blocs de contingut:
 - a. Dades financeres
 - b. *eJournals* i *papers*
 - c. Indústria i mercats
 - d. Premsa
 - e. Recursos jurídics
2. Identificar escoles de negocis i universitats amb qui ESADE es compara a partir de diferents rànquings i xarxes a les que pertany:
 - a. "Global MBA Ranking" de *Financial Times*³. Es van seleccionar les primeres 20 escoles de negocis.
 - b. "Ranking de Universidades Españolas" de *El Mundo*⁴. Es van seleccionar les cinc primeres del rànquing del Grau en dret.
 - c. Xarxa CEMS "The Global Alliance in Management and Education"⁵
 - d. Xarxa EBSLG "European Business School Librarians' Group"⁶

La llista es va completar amb d'altres universitats que no quedaven incloses en aquests rànquings i xarxes però que també interessava tenir en compte.
3. Identificar els recursos electrònics subscrits per aquestes institucions a partir del buidatge dels llocs web de les seves biblioteques. En tractar-se d'un tipus d'informació que habitualment es pot consultar en obert, no va presentar major dificultat si bé el buidatge es va complementar en alguns casos amb contactes directes amb algunes biblioteques.
4. Classificar tots els recursos per institució i per tipus de contingut d'acord amb els cinc grans blocs utilitzats per classificar els recursos d'ESADE.

En total van ser 42 universitats i institucions analitzades, i 57 recursos electrònics identificats i recollits en una taula d'Excel.

L'anàlisi de les dades va permetre obtenir informació com ara la mitjana de recursos subscrits per institució, els blocs de contingut i les institucions amb més i menys recursos, així com també va servir per identificar recursos potencials en determinats àmbits.

³<<http://rankings.ft.com/businessschoolrankings/rankings>>

⁴<<http://www.elmundo.es/especiales/ranking-universidades/index.html>>

⁵<<https://www.cems.org/>>

⁶<<http://www.ebslg.org>>

Però sobretot, va permetre establir tres conjunts de recursos:

1. Els recursos **coincidents** entre **ESADE** i **més del 50%** de les d'institucions.
2. Els recursos subscrits per **ESADE** i per **menys del 50%** de les institucions.
3. Els recursos no subscrits per **ESADE** però sí per **més del 50%** de les institucions.

Aquesta foto es va poder obtenir diferenciada pels àmbits del *management* (Figura 1), a partir de les escoles de negocis, i del dret, a partir de les universitats del rànquing *El Mundo*.

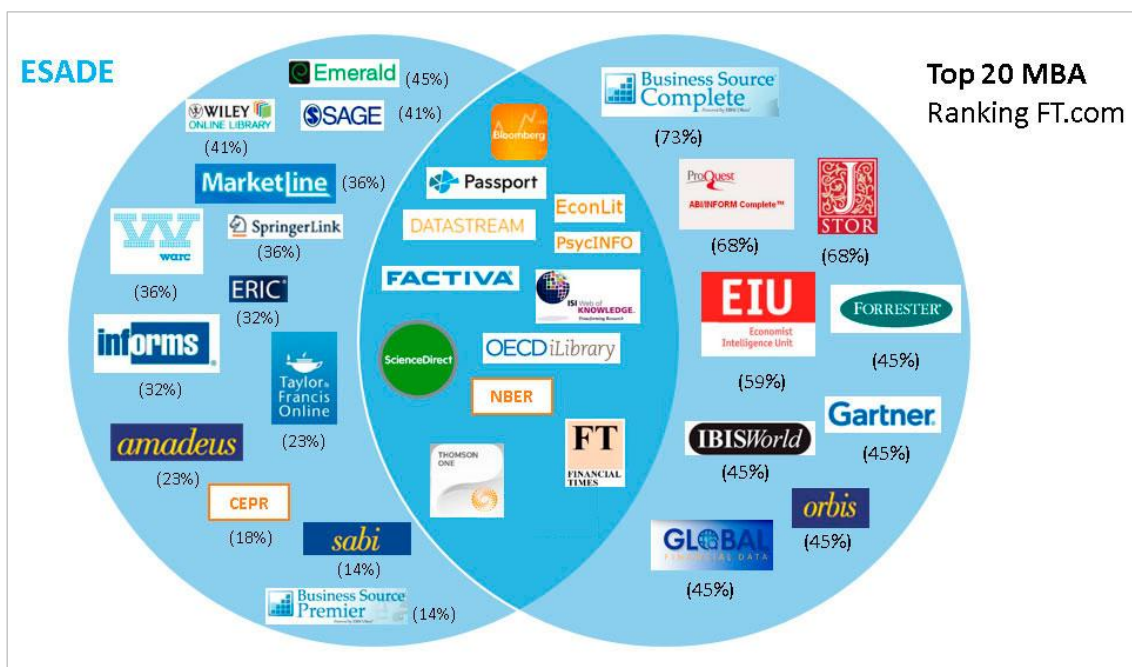

Figura 1: Exemple de la foto obtinguda per l'àmbit del management. Les dades corresponen a 2015.

A la Figura 1 s'observen els tres conjunts per l'àmbit temàtic del *management*: a la banda esquerra hi ha els recursos subscrits per ESADE i per menys del 50% de les institucions (amb els percentatges corresponents); a la part central els recursos coincidents; i a la part dreta els recursos subscrits per més del 50% de les institucions però no per ESADE.

Si bé és cert que el criteri segons benchmarking no és definitiu per decidir noves subscripcions o cancel·lacions de recursos, sí que va permetre posar més informació sobre la taula per quan calgués revisar el catàleg. I fonamentalment, va servir per objectivar les percepcions que professors i investigadors ens havien fet arribar.

4.2 L2: Crear un model d'anàlisi de les dades d'ús dels recursos electrònics

Per a la creació d'aquest nou model que havia de permetre analitzar amb més profunditat les dades d'ús dels recursos es van seguir una sèrie de passos:

1. Classificar els recursos electrònics d'ESADE segons 5 criteris:
 - a. **Tipus de contingut** (els mateixos blocs aplicats al benchmarking):
 - i. Dades financeres
 - ii. *eJournals* i *papers*
 - iii. Indústria i mercats
 - iv. Premsa
 - v. Recursos jurídics
 - b. **Sponsors** (unitats que assumeix el cost de subscripció del recurs) agrupats per:
 - i. Departaments acadèmics
 - ii. SIC-Biblioteca
 - iii. Programes de formació
 - iv. Altres
 - c. **Impacte** (àmbit en què té impacte directe l'ús del recurs):
 - i. Recerca
 - ii. Aprenentatge i docència
 - iii. Gestió
 - d. **Cost de subscripció**:
 - i. Cost del curs anterior
 - ii. Cost del curs actual
 - iii. Cost estimat del curs següent
 - e. **Benchmarking** (% d'institucions que també subscriuen el recurs)
2. Dissenyar i implementar un **sistema** que permetés registrar tots els accessos als recursos electrònics identificant, entre altres dades, el **perfil dels usuaris** que accedeixen als recursos.

En aquest punt va ser imprescindible la col·laboració del SIC amb el Servei TIC d'ESADE. El TIC va desenvolupar un servei web REST⁷ que permetia registrar els

⁷<<https://ca.wikipedia.org/wiki/REST>>

accessos als recursos electrònics a través de l'autenticació única (Single Sign-On)⁸ amb que es treballa a ESADE.

De cada accés aquest servei web enregistra el número d'identificació de l'usuari, el nom del recurs, el nom del *referral* (o recurs de procedència), i la data (any, mes, dia, hora i minut).

En un procés posterior aquestes dades s'enriqueixen: l'identificador d'usuari es creua amb informació dels sistemes d'informació d'ESADE per obtenir el perfil (estudiant, professor, PAS) i l'afiliació (Programa de formació per als estudiants, Departament acadèmic i Grup de recerca per als professors, Unitat o Servei per al PAS). Al mateix temps, els noms dels recursos i dels *referrals* es creuen amb dues taules d'equivalències per normalitzar els noms.

Finalment les dades referides als usuaris i les dades referides als recursos, així com la data dels accessos, es traspassen diàriament a una taula d'Excel on van quedant acumulades.

Aquesta taula té les següents columnes:

- a. Identificador d'usuari
- b. Perfil d'usuari (Estudiant, Professor, PAS)
- c. Afiliació (Programa, Departament, Grup recerca, Unitat, Servei)
- d. Recurs consultat
- e. *Referral*
- f. Data d'accés (format dd/mm/aa h:mm)
- g. Any
- h. Mes
- i. Dia
- j. Hora
- k. Minut

La Figura 2 representa la seqüència que es produeix quan un usuari accedeix a un recurs:

1. Entra al lloc web de la biblioteca i fa clic al botó d'accés al recurs.
2. S'autentica via SSO amb el nom d'usuari i contrasenya d'ESADE.
3. Les dades de l'SSO s'enregistren al servei web i es desencadenen els processos esmentats anteriorment.
4. En paral·lel el proxy WAM valida que l'usuari té perfil autoritzat i està en condicions d'accedir al recurs.

⁸<https://ca.wikipedia.org/wiki/Autenticaci%C3%B3_%C3%BAnica>

5. Si és un tipus d'usuari vàlid per accedir al recurs, hi accedeix; en cas contrari, l'accés queda denegat.

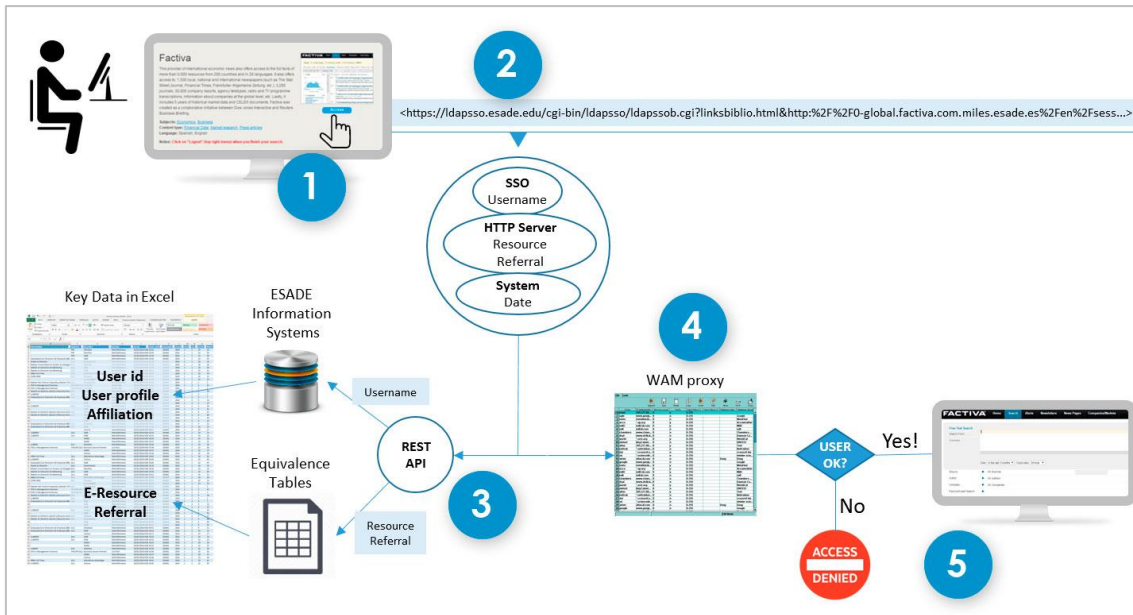

Figura 2

Perquè el sistema sigui efectiu, tots els recursos electrònics han de tenir la URL d'accés construïda amb el prefix específic de l'SSO⁹. Això garanteix que s'enregistrin tots els accessos, encara que l'usuari només s'autentiqui la primera vegada dins de la mateixa sessió del navegador.

D'altra banda, quan es va posar en marxa aquest sistema d'enregistrament també es va decidir suprimir els accessos per IP des del campus, reconduïnt tot el tràfic cap a l'accés mitjançant autenticació. D'aquesta manera es garanteix que no es deixava de registrar cap dada d'accés a qualsevol dels recursos.

3. Determinar els **indicadors clau** per a l'anàlisi de les dades:
 - a. Indicadors bàsics:
 - i. Número total d'accessos als recursos electrònics
 - ii. Número total d'usuaris únics dels recursos electrònics
 - iii. Recursos electrònics més i menys consultats
 - iv. Accessos als recursos electrònics per perfil d'usuari (Estudiants, Professors, PAS)

⁹ Exemple: <https://ldapso.esade.edu/cgi-bin/ldapso/ldapsob.cgi?linksbiblio.html&https://0-global.factiva.com.biblio.url.edu...>

- v. Accessos als recursos electrònics per Departament, Programa, Unitat/Servei
 - vi. Mitjana d'accessos als recursos electrònics per usuari únic
 - vii. Mitjana d'accessos als recursos electrònics per perfil d'usuari
- b. Indicadors del nivell de penetració (usuaris potencials versus usuaris únics):
- i. Nivell de penetració global
 - ii. Nivell de penetració per perfil d'usuari (Estudiants, Professors, PAS)
 - iii. Nivell de penetració per Programa (Grau ADE, Grau Dret, Doble Grau, MBA, Doctorat, Màster Marketing,...)
 - iv. Nivell de penetració per Departament acadèmic
 - v. Nivell de penetració per Unitat/Servei
- c. Indicadors específics:
- i. Accessos per recurs
 - ii. Accessos per tipus de contingut
 - iii. Accessos per àmbit d'impacte
 - iv. Accessos per data
- d. Indicadors de cost:
- i. Ràtio global de cost-accés (cost total dels recursos versus nombre total d'accessos)
 - ii. Rendibilitat per recurs (cost del recurs versus accessos al recurs)¹⁰
 - iii. Cost per tipus de contingut
 - iv. Cost per àmbit d'impacte
 - v. Cost per tipus d'sponsor

La gran majoria d'aquests indicadors s'obtenen resultat de crear les dues taules principals de dades:

1. Taula de recursos electrònics on els tenim classificats per tipus de contingut, sponsor, cost, impacte, benchmarking (veure punt 4.2 1).
2. Taula d'accessos als recursos on tenim les dades de recurs, tipus d'usuari, afiliació, referral i data d'accés (veure punt 4.2 2).

L'eina utilitzada des del SIC per crear dades de les diferents taules ha estat Power Pivot de Microsoft Excel. Power Pivot és un complement d'Excel que permet realitzar anàlisi de dades i crear grans volums de dades de diferents orígens¹¹. Les possibilitats de creació d'informes gràcies al creuament de dues o més taules

¹⁰En el cas dels recursos que compten amb estadístiques "Counter" facilitades pel proveïdor es calcula també el cost versus les descàrregues (JR1) <<https://www.projectcounter.org/code-of-practice-sections/usage-reports/>>

¹¹<<http://bit.ly/2FNRnmE>>

van més enllà de les possibilitats que ofereixen les tradicionals taules dinàmiques d'Excel.

Disposar de les dades d'usuaris únics per perfil ha permès crear l'indicador que mesura el nivell de penetració (usuaris potencials versus usuaris únics). Aquesta dada és un excel·lent complement a l'indicador d'accessos ja que permet saber per un conjunt determinat d'usuaris (professors, per exemple) quants realment han fet ús dels recursos i quants no. Això sumat a disposar de les dades d'afiliació (el Departament en el cas dels professors, o el Programa de formació per als estudiants) ofereix una foto molt precisa del nivell d'ús per part dels diferents col·lectius de la institució.

Un dels informes més destacats que s'ha pogut elaborar a partir de les dades enregistrades ha estat l'anàlisi per programa de formació. A cada director de programa se li ha pogut facilitar un informe que recull: el nombre total d'accessos que han realitzat els seus estudiants, el nivell de penetració (nombre d'usuaris únics del programa versus el nombre d'usuaris totals), la distribució dels accessos per recurs i per tipus de contingut, o el % d'accessos que ha generat el programa respecte del total d'accessos d'ESADE.

El seguiment de les dades d'accés dels estudiants d'un determinat programa, que a la vegada assumeix els costos d'un determinat recurs, aporta molta més informació al director d'aquell programa per avaluar l'efectivitat de la inversió.

Per últim, es destaquen dos aspectes a tenir en compte en l'anàlisi de les dades:

1. L'indicador d'accessos permet posar de costat i comparar per primera vegada tots els recursos, tot i que no és definitiu per avaluar el seu nivell d'èxit entre els usuaris. Tenir-lo però, permet comparar, per exemple, tots els recursos a partir del ràtio cost-accés.
2. En el cas dels paquets i agregadors de revistes electròniques és imprescindible complementar l'indicador d'accessos amb l'indicador de descàrregues de documents que faciliten els proveïdors.

4.3 L3: Definir un nou model de govern dels recursos electrònics

Quan van arribar les restriccions pressupostàries que afectaven directament al pressupost de subscripcions, des de la direcció del SIC es va veure necessari que calia involucrar a més agents de la institució per prendre decisions.

L'objectiu principal d'aquesta línia de treball va ser impulsar la creació d'un òrgan estable amb qui compartir les dades d'ús i cost dels recursos, i especialment, que es responsabilitzés de les decisions d'inversió. A tal efecte, amb el suport de la Direcció de Serveis Acadèmics es va constituir la **Comissió de Recursos Digitals d'ESADE**.

Les **funcions** principals de la comissió són:

1. Definir les directrius i la política d'inversió en subscripcions de recursos electrònics.
2. Garantir l'adequació del catàleg de recursos electrònics a les necessitats d'aprenentatge, docència i recerca.
3. Garantir l'acompliment del pressupost anual.
4. Avaluar les propostes d'excepció o canvi.

La comissió està formada pels directors dels programes i unitats de negoci d'ESADE (*MBA*, Grau en Administració i Direcció d'Empreses, Grau en Dret, Màsters i postgraus, *Executive Education*), la Vicedegana de Recerca, el Director de Serveis Acadèmics, un professor i el Director del SIC.

La comissió es va reunir per primer cop l'abril de 2016 i entre els primers *outputs* que va generar destaca la revisió del catàleg de recursos en base a criteris d'ús, cost i continguts. Resultat d'això va ser la cancel·lació de tres subscripcions amb una ràtio de cost per accés molt superior a la mitjana, i en algun cas, amb continguts que es solapaven amb els d'altres recursos. Així mateix, la comissió va ser clau per justificar per al següent curs la necessitat de subscriure tres nous recursos.

En aquesta línia, un altre *output* important que ha generat la comissió ha estat la definició d'un nou model de repartiment intern de la despesa en subscripcions. Això ha permès posar ordre en un àmbit que sovint havia generat controvèrsies. El nou model es basa en 3 nivells:

1. **Subscripcions d'interès transversal i d'ús massiu** per part dels diferents públics interns, a càrrec del pressupost del SIC.

2. **Subscripcions d'interès compartit i d'ús específic** per dos o més programes de formació o departaments/unitats de recerca, a càrrec dels pressupostos de Programes, Departaments i/o Recerca segons correspongui.
3. **Subscripcions d'interès particular** que donen resposta a necessitats específiques de caràcter individual o de Programa, Departament, i/o Unitat/Servei, a càrrec dels pressupostos respectius.

El fet de disposar de dades d'ús dels recursos per perfils ha estat un dels factors clau per implementar aquest model de repartiment ja que ajuden a objectivar les decisions. I a la vegada, permeten fer seguiment amb cadascun dels sponsors sobre l'ús real d'aquells recursos, el cost del quals va al seu càrrec.

Des del SIC es valora molt positivament el rol de la comissió. Ha estat clau per ajudar a prendre decisions, tant de cancel·lació, com també per justificar la necessitat de tirar endavant noves subscripcions, o per potenciar noves accions de difusió. I al mateix temps, s'ha convertit en un bon fòrum on traslladar altres temes del servei que tenen impacte en l'àmbit acadèmic o de recerca com són la política interna d'adquisicions de llibres i *e-books*, o la política de gestió dels materials docents.

4.4 L4: Incrementar la visibilitat, l'ús i la rendibilitat dels recursos electrònics

L'objectiu d'aquesta línia era millorar el coneixement intern dels recursos disponibles per incrementar-ne el seu ús, i en conseqüència, fer més rendible la inversió.

Des de l'any 2015, i com a resultat de diverses propostes sorgides de la pròpia Comissió de Recursos Digitals, s'han realitzat **diferents accions principalment per aproximar els recursos a les aules virtuals** (*Moodle*), que és l'entorn on més habitualment es mouen els estudiants i professors:

1. Producció d'un vídeo promocional¹² sobre els recursos i serveis d'informació que els alumnes d'ESADE tenen a la seva disposició. El vídeo es projecta a les sessions de presentació als nous alumnes a inici de curs, i s'ha inclòs també al *Moodle* dels diferents programes i al lloc web del SIC.
2. Edició del fulletó¹³ divulgatiu "Information & Knowledge Resources" en paper i en format digital. Conté xifres destacades, infografies i el catàleg de recursos

¹² <<https://www.youtube.com/watch?v=TrJ1gaHzJtk>>

¹³ <http://itemsweb.esade.edu/biblioteca/archivo/ESADE_Knowledge_Resources_Guide.pdf>

classificats per grans àmbits temàtics. La versió paper es distribueix entre els participants dels programes d'*Executive Education* i *MBA* a l'inici de curs, i la versió digital està disponible als webs interns de tots els programes.

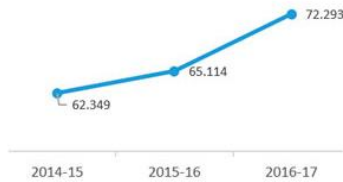
3. Inclusió del formulari de cerca de l'eina de descoberta de la biblioteca a totes les aules virtuals. I en determinats programes s'han creat pàgines amb seleccions de recursos relacionats amb la temàtica del programa.
4. Integració dels recursos especialitzats en empreses i mercats al portal intern del Servei de Carreres Professionals d'ESADE, des d'on els alumnes tenen accés a eines per a preparació d'entrevistes de feina i elaboració del seu currículum.
5. Instal·lació de pantalles informatives a les biblioteques d'ESADE per promocionar el catàleg de recursos.
6. Redisseny de la pàgina principal del lloc web de la biblioteca per dedicar més espai a destacar continguts i recursos digitals.
7. Dins del curs 2017-18 s'ha iniciat un cicle de tallers amb professors, organitzat conjuntament amb el Centre d'Innovació Educativa d'ESADE. Els tallers porten per títol "Enriqueix la teva docència fent servir els recursos digitals d'ESADE". L'objectiu és obrir vies de col·laboració amb els professors perquè aquests siguin prescriptors dels recursos a l'aula donada la seva influència en els alumnes.

5. Beneficis del projecte

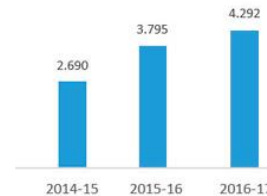
La principal conclusió després de gairebé quatre anys d'haver començat aquest projecte, és que el servei va saber transformar el que inicialment es podia percebre com una amenaça (les restriccions pressupostàries que impactaven sobre la partida de subscripcions i un context poc favorable) en un autèntic projecte de millora que ha reforçat la imatge interna del servei com a facilitador de la presa de decisions. Això es constata amb les accions que s'han dut a terme, que han donat resultats positius i aportat informació de valor a diferents agents interns.

Més enllà d'això, el projecte també ha produït resultats positius en allò fonamental que es proposava: potenciar l'ús dels recursos. Això es reflecteix en les dades d'evolució dels accessos globals, usuaris únics, accessos per tipus de contingut i nivells de penetració (global, per perfils, per programes) que en general, han millorat sensiblement cada curs:

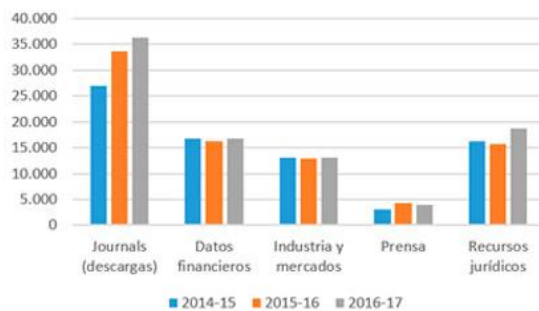
Total accessos

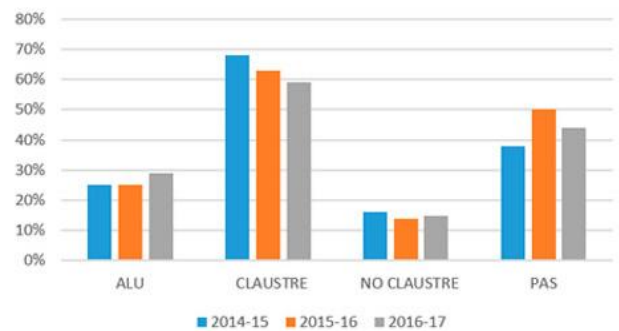
Usuaris únics

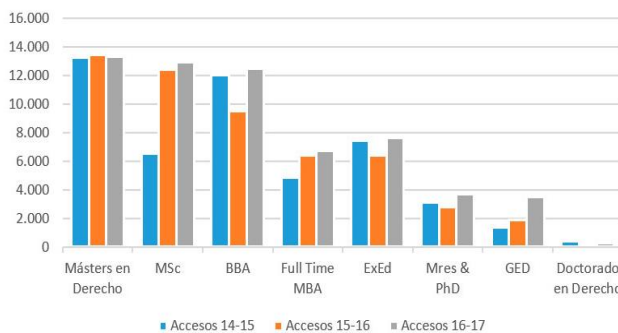
Accessos per tipus de contingut

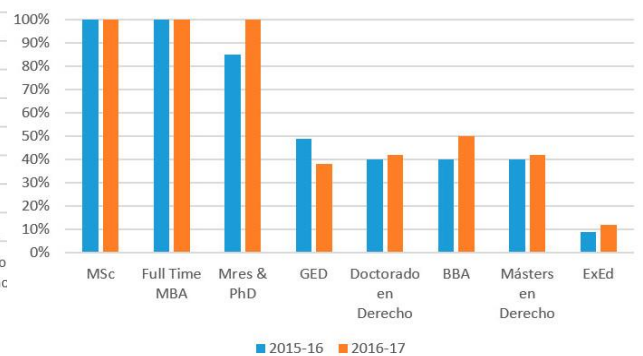
Nivell de penetració

Accessos per Programa

Nivell de penetració per Programa

Disposar de dades per perfils i de penetració és de gran valor per enfocar accions concretes sobre col·lectius específics. Per exemple, això permet que els tallers amb professors es puguin adreçar sobretot a professors dels programes de grau perquè és on s'han detectat nivells de penetració més baixos del que s'espera.

Per últim, un benefici indirecte d'aquest treball ha estat la immersió en tractament de dades amb Excel que han fet les persones de l'equip del SIC dedicades al projecte. L'Excel és un software a l'abast de tots avui en dia, que amb un mínim esforç de formació, ofereix un potencial enorme per fer tractament de grans volums de dades. Aquest coneixement

adquirit reverteix en benefici del servei i està essent aprofitat àmpliament per altres projectes i iniciatives del SIC que també giren al voltant de les dades.

6. Àmbits de millora

El principal repte per donar per finalitzat el projecte és integrar al model d'anàlisi les dades d'ús de tots els recursos. A dia d'avui estem recollint dades de 31 dels 34 recursos subscrits, que si bé representen un 91% del total, a nivell de despesa els tres recursos no integrats (Bloomberg, Thomson Reuters Eikon, SDC Platinum) representen ells sols el 26% del total del pressupost de subscripcions.

Aquesta és una tasca complexa perquè són recursos d'accés exclusiu des dels ordinadors dels campus d'ESADE (no s'hi accedeix via autenticació única), i no depèn exclusivament del servei sinó també de les facilitats que posin els proveïdors per oferir algun tipus de sistema de seguiment d'avaluació de l'ús. Malauradament, tot i que s'ha estat en converses amb els proveïdors, no ha estat possible obtenir aquesta informació encara.

D'altra banda, l'altre gran àmbit de millora constatat a partir de les dades obtingudes, és la necessitat de seguir treballant més a fons amb el professorat del claustre. S'observa als gràfics de dades com la tendència en el nivell de penetració en aquest perfil ha anat a la baixa els darrers tres cursos. El cicle de tallers iniciat aquest curs 2017-18 és un punt de partida per acostar els recursos als alumnes a través de la prescripció dels professors, i també per seguir treballant amb ells l'adequació del catàleg a les seves necessitats de docència i de recerca.